

ข่าวประจำวันอังคารที่ 22 มีนาคม พ.ศ.2559

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ

ฉัตรชัย สาริกัลยะ เจ้ใหม่เรื่องเกษตร

“กระทรวงเกษตรและสหกรณ์” ได้ “คะแนนบวก” น้อยสุดจากโพลสำรวจความพึงพอใจในผลงานของแต่ละกระทรวง ครึ่งล่าง...ที่ผ่านมา

หากยอมรับข้อเท็จจริงร่วมกันว่า รัฐบาลพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ก็ไม่แตกต่างไปจากรัฐบาลก่อน รวมถึงรัฐบาลผสมที่มาจากการเลือกตั้ง ตรงที่มีได้มีความเป็นปีกแผ่นเดียวกัน ก็จะพอมองภาพออกกว่ามีการแบ่งโครงสร้างอำนาจทางการเมืองออกเป็น 3-4 กลุ่มสำคัญๆ อันได้แก่ “สายทหาร” นำโดย พล.อ.ประวิตร วงษ์สุวรรณ “สายเศรษฐกิจ”...นำโดย ดร.สมคิด จาตุศรีพิทักษ์ “นักกฎหมาย” มี ดร.วิษณุ เครืองาม และ “กลุ่มเพื่อนนายกฯ” เตรียมทหาร รุ่น 12 ซึ่งมี พล.อ.ฉัตรชัย สาริกัลยะ หรือ “บิ๊กฉัตร” รมว.เกษตรและสหกรณ์เป็นหนึ่งในนั้น ภายใต้เงื่อนไขที่แต่ละกลุ่มพยายามแสดงบทบาท ทั้งในรูปแบบของการแข่งขันและร่วมมือกัน จนปรากฏผลออกมาเป็นรูปธรรมผ่านผลสำรวจความคิดเห็นของประชาชน เนื่องในโอกาสทำงานครบรอบ 1 ปี 6 เดือนของรัฐบาลเมื่อไม่กี่วันที่ผ่านมามีว่า “บิ๊กป้อม” และเครือข่ายลอยลำเข้าเส้นชัยเป็นอันดับที่หนึ่ง โดยมี ดร.สมคิด และ ดร.วิษณุ ตามมาโดยลำดับ ที่น่าสนใจก็คือ อันดับสุดท้าย “บิ๊กฉัตร” เพื่อนร่วมรุ่น ตท.12 ที่เคยได้รับความไว้วางใจให้เป็น ผอ.ช่อง 5 ผลักดันให้ขึ้นสู่ตำแหน่ง รอง ผบ.ทบ. แต่งตั้งให้เป็นรองหัวหน้าฝ่ายเศรษฐกิจของ คสช.เป็น รมว.พาณิชย์ ขับเคลื่อนภารกิจสำคัญเรื่องการระบายข้าวในสต็อกรัฐบาล ก่อนจะมีการปรับ ครม. และเป็น รมต. ฝ่ายเศรษฐกิจคนเดียวที่ไม่ถูกปรับออก ช้ายัง...ได้รับความไว้วางใจให้เข้ามาคุมกระทรวงสำคัญอย่าง “กระทรวงเกษตรและสหกรณ์”

คำถามสำคัญมีว่า...พล.อ.ฉัตรชัย สาริกัลยะ หรือ “บิ๊กฉัตร” รมว.เกษตรและสหกรณ์ คือตัวจริง...เก่ง เจ้ ใหม่จริงไหม? สัมผัสจากคนวงใน อดีตข้าราชการระดับสูง กระทรวงเกษตรฯ ผ่านร้อนผ่านหนาวมาหลายยุคสมัยรัฐบาล สะท้อนว่าแม้ผลโพลจะออกมาไม่น่าพอใจนัก แต่การทำความเข้าใจเรื่องนี้อาจดูแค่จากคำเฉลี่ยของความรับรู้ของประชาชนไม่ได้ เนื่องจากหน้างานของกระทรวงเกษตรฯ ค่อนข้างกว้างขวาง มีความหลากหลาย ครอบคลุมภารกิจที่แตกต่างกันจำนวนมาก ตั้งแต่...การทำฝนหลวงบนฟ้า ปฏิรูปที่ดินในเขตป่าเสื่อมโทรม พัฒนาแหล่งน้ำและที่ดิน ควบคุมการเลี้ยงสัตว์ ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม ส่งเสริมและตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทั่ง...ดูแลการจับสัตว์น้ำนอกน่านน้ำไทย

“นอกจากหลายๆเรื่องยังจะมีปัญหาเชิงโครงสร้างที่หมักหมมมาอย่างยาวนาน ไม่คลี่คลาย...แก้ไขให้สำเร็จลงในเร็ววัน กระทั่งเป็นผลมาจากปัจจัยภายนอก อาทิ สภาพการณ์ของโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เป็นความเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติแล้ว ยังเป็นเรื่องที่ใหญ่และมีความสำคัญมาก จำเป็นต้องอาศัยการบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ โดยมีกระทรวงเกษตรฯ เป็นผู้รับผิดชอบ...มีรัฐบาลเป็นผู้รับชอบ”

ยกตัวอย่างเช่น “ปัญหาภัยแล้ง”...ใหญ่และหนักหนาในปีนี้ ซึ่งนอกจากจะเป็นภัยธรรมชาติอยู่เหนือการควบคุมของใครคนใดคนหนึ่งแล้ว ยังเป็นผลของเหตุที่สั่งสมมาก่อนหน้าอย่างยาวนานแล้ว แถมยังต้องอาศัยการบูรณาการความร่วมมืออย่างขนานใหญ่ นายกรัฐมนตรีก็ต้องพูดถึงและลงพื้นที่เพื่อภารกิจนี้ด้วยตนเอง

หากจะพูดกันแบบตรงไปตรงมา “บิ๊กฉัตร”...นอกจากจะได้รับความไว้วางใจให้ทำหน้าที่ประธานคณะกรรมการกำหนดนโยบายและการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของ คสช.แล้ว ยังรับหน้าที่ประธานคณะกรรมการอำนวยการบูรณาการแก้ไขปัญหาวิกฤติภัยแล้งปี 2558/59 มีบทบาทในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา “รับผิด...ในฐานะที่พี่น้องประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งพี่น้องเกษตรกรได้รับผลกระทบมากจากการขาดแคลนน้ำในการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์”

กระทรวงเกษตรฯ เองก็มีกลไกคือ “กรมชลประทาน” จึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่ประชาชนจะนึกถึงเมื่อเดือดเนื้อร้อนใจ แต่...เมื่อปัญหาได้รับการคลี่คลายลงในแต่ละลำดับ ก็ต้องยกประโยชน์ให้แก่ภาพรวมในการรับผิดชอบ เพื่อสนับสนุน เสถียรภาพของรัฐบาลที่ยังสามารถรับมือกับปัญหาต่างๆที่ถาโถมเข้ามาได้ ไม่แตกต่างนักกับ...“ปัญหาราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ” ที่พื้นฐานของเรื่อง งานวิจัยทางเศรษฐศาสตร์จำนวนมากชี้ตรงกันว่าเกี่ยวพันอย่างยิ่งอยู่กับสถานการณ์ของ...“ตลาดโลก” มากกว่าการบริหารงานของรัฐบาล แต่ในเงื่อนไขที่ผู้รับผลกระทบส่วนใหญ่คือ...“พี่น้องเกษตรกร” จึงหลีกเลี่ยงไม่ได้เช่นกัน

แนวทางในการปฏิรูปภาคการเกษตรของบิ๊กฉัตร ด้วยการ “ลดต้นทุน เพิ่มโอกาสทางการแข่งขัน” ซึ่งต้องยอมรับว่าไม่ใช่แนวทางสำหรับการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าเท่านั้น แต่เป็นความพยายามในการปรับเปลี่ยนและวางรากฐานใหม่ให้กับการผลิตสินค้าเกษตร

“นโยบายสำคัญนี้นอกจากจะไม่ทันใจพี่น้องเกษตรกร...ซ้ำว่าการอัดเม็ดเงินลงไปเพื่อพยุงกระดานราคาโดยตรงแล้ว เมื่อต้องเผชิญกับทั้งปัญหาราคายาง ราคาข้าว รวมถึงภัยแล้ง จึงยังไม่ค่อยออกดอกออกผลเป็นความรับรู้ของพี่น้องประชาชนสักเท่าไร”

ที่หนักหนาสาหัสที่สุดคือ “ปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย”...ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (IUU) ซึ่งสหภาพยุโรปกำลังเล่นงานเราอย่างหนัก ความเป็นมาของฝีมือใหญ่เบ้มที่เพิ่งแตกและกำลังอักเสบอยู่นี้ สะท้อนปมปัญหา...การปล่อยให้มีการทำประมงเกินขนาด (Overfishing) มาอย่างยาวนาน ด้วยสารพัดวิธีการ และเครื่องมือที่ไม่เป็นที่ยอมรับของต่างประเทศ ความท้าทายอย่างยิ่งอยู่ที่การแก้ไขปัญหาเหล่านี้เพื่อคลี่คลายไม่ให้เกิดผลกระทบที่จะติดตามมากระทบกับเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของรัฐบาล หากอียูแบนสินค้าประมงของไทยด้วยการเข้าไปปิดกีดกัน จัดระเบียบการทำประมงของประเทศใหม่ จึงเป็นเรื่องที่ไม่อาจสร้างความยินดีให้กับพี่น้องชาวประมงเป็นรายบุคคลได้เลย เพราะเขาเหล่านั้นคือผู้ที่จะได้รับผลกระทบไม่น้อยอย่างแน่นอน

จากการดำเนินการข้างต้นผนวกเข้ากับปัญหาที่อยู่ในสภาพเรื้อรังและอันที่จริงก็เป็นปัญหาที่ใหญ่ไม่แพ้กัน แถมเกี่ยวพันต่อเนื่องกับเรื่องอื่นๆของแทบทุกหน่วยงานในประเทศด้วยก็คือ “การค้ามนุษย์ (Human Trafficking)” เพื่อบังคับใช้แรงงานในภาคประมง

มองในภาพใหญ่ถือเป็นวาระของรัฐบาลในการบูรณาการความร่วมมือจากแทบทุกภาคส่วน โดยมีการจัดตั้ง ศูนย์บัญชาการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย (ศปมผ.) มีการแต่งตั้งกองทัพอากาศ กรมประมง และอีก 9 หน่วยงานเข้าเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามประกาศ ศปมผ.

“การทำงานที่ยังบูรณาการกันแบบชนชั้นของหน่วยงานราชการไทย กระทรวงเกษตรฯ โดยกรมประมง ที่ต้องเผชิญกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ ซึ่งว่ากันด้วยการแบ่งหน้าที่...งบประมาณตามโครงสร้างของราชการไทยนั้นเป็นเรื่องของกระทรวงแรงงาน...การบังคับใช้แรงงาน” และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์...การค้ามนุษย์ แต่เมื่อมีคำว่า “ประมง” เข้าไปเกี่ยวข้อง แม้ขอขบคายความรับผิดชอบแต่เดิมจะไม่ได้ถูกกำหนดไว้รองรับ แต่ทั้งต่างประเทศ กระทั่งพี่น้องชาวประมง...ไม่พ้น ย่อมนึกถึงกระทรวงเกษตรฯ ก่อนเป็นอันดับต้นๆ

ท้ายที่สุดแล้ว เหมือนเป็นเวอร์กรรมที่เลี่ยงไม่ได้ แก๊บบักยาก “บิ๊กฉัตร”...จึงมีสภาพเป็นตำบลดกระสุนตก รับผิดชอบแทนทุกเม็ด หากมีการปรับ ครม. ชายชื่อ “ฉัตรชัย สาริกัลยะ” จะอยู่หรือจะไป คงต้องลุ้นกันว่าความสามารถหรือว่าสายสัมพันธ์พี่น้องสี่เขียวที่แนบชิดสนิทแนบจะช่วยให้

เกษตรอินทรีย์ยั่งยืนจริงหรือ?

มาว่ากันต่อถึงนโยบายเกษตรอินทรีย์...ด้วยคำถามง่ายๆ จะช่วยให้เกษตรกรลืมตาอ้าปากได้ยั่งยืนแค่ไหน?? หลายคนคงยกมือตอบยั่งยืนแน่ เพราะเกษตรกรไม่ต้องควักเงินซื้อปุ๋ยเคมีมาใช้...แค่ลงทุนทำปุ๋ยหมักหาปุ๋ยคอก นำน้ำชีวภาพมาใส่ลงไป เพียงแค่นี้พืชผักที่ปลูกไว้ก็งดงาม แต่จะงดงามได้สักกี่น้ำ สักกี่ปี...ความจริงเรื่องนี้แทบไม่ต้องพูดถึง เพราะนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญด้านดินและปุ๋ยรู้ทั้งนั้น แต่ไม่มีใครกล้าออกมาชี้แจงกันเท่าไร ไปค้ำรัฐบาลอนาคตจะมีดมน เลยเฉยไว้ชะดีกว่า มันจะดีได้แค่ 2-3 ปีเท่านั้น และที่ตอนนี้มีให้เห็นทำแล้วดี ไม่ใช่ เพราะปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก ปุ๋ยชีวภาพ ที่เติมลงไป...แต่เป็นเพราะพื้นที่เพาะปลูกตรงนั้นมีการใช้ปุ๋ยเคมีมากมาก่อน เลยมีการสะสมตกค้างอยู่ในดินและได้แปรสภาพกลับไปเป็นแร่ธาตุ ที่รากพืชไม่สามารถดูดเอาไปใช้ประโยชน์ได้ แต่เมื่อใส่ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก น้ำชีวภาพ จุลินทรีย์ในปุ๋ยเหล่านั้นจะทำหน้าที่เป็นโรงงานแปรสภาพธาตุอาหารที่ตกค้างอยู่ในดินให้คืนกลับมาอยู่ในรูปของปุ๋ยที่รากพืชสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ การทำเกษตรอินทรีย์ในระยะแรกพืชจึงเจริญงอกงามได้ดี

แต่เมื่อผ่านไป 2-3 ปี ปุ๋ยที่ตกค้างในดินถูกพืชดูดไปจนหมด พืชจะเอาธาตุอาหารที่ไหนมาเลี้ยงบำรุงลำต้น ใบ ดอก ผล...หลายคนคงบอกว่า ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอินทรีย์ น้ำชีวภาพนั้นไง มีสารอาหารไปเลี้ยงพืชได้

รู้ไหมสารพัดปุ๋ยที่ว่ามีธาตุอาหารมากขนาดไหน...น้ำชีวภาพไม่ต้องพูดถึง ธาตุอาหารแทบไม่มี มีแต่จุลินทรีย์เป็นหลัก แต่ดันมีคนพูดให้เข้าใจผิดคิดว่าเป็นปุ๋ยอยู่ได้

ส่วนปุ๋ยคอกเอาแบบที่หาง่ายใกล้ตัว ราคาไม่แพง ธาตุอาหารเยอะ “มูลไก่แห้ง” ที่มีธาตุอาหารหลัก N-P-K รวมกัน 10% ราคาอยู่ที่ กก.ละ 5 บาท...ปุ๋ยอินทรีย์ ตามกฎหมายให้มีธาตุอาหาร N-P-K รวมกันไม่ต่ำกว่า 2% ราคา กก.ละ 4 บาท...ปุ๋ยเคมี สูตรยอดนิยม 15-15-15 มีธาตุอาหารหลัก 45% ราคา กก.ละ 14 บาท จะให้พืชได้ธาตุอาหารเท่าปุ๋ยเคมี 1 กก. ต้องใช้ปุ๋ยอินทรีย์ 22.5 กก. ใช้มูลไก่ 4.5 กก.

ลองคำนวณดูละกัน ต้นทุนแบบไหนสูงกว่ากัน...ถ้าจะอ้างไม่ต้องซื้อ เกษตรกรทำเองได้ ถ้ามั่นใจพอเถอะ จะไปหาวัตถุดิบจากไหนมาทำปุ๋ยถึงจะป้อนพื้นที่เกษตรอินทรีย์ได้เพียงพอ

สะ-เล-เต